

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

Антон ПАЧЕЛЛЕЙМОНОВ

“ ” 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародні комунікації

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма	«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»
Вид дисципліни	за вибором

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021 / 2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“27” серпня 2021 року, протокол № 1.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

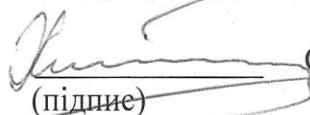
Лариса ХИЖНЯК, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки.

Протокол від “26” серпня 2021 року № 1.

Завідувачка кафедр Людмила НОВІКОВА

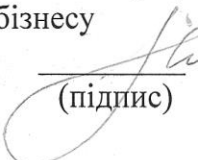
Гарант освітньої програми «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації» першого (бакалаврського) рівня

 Олександр ХИЖНЯК
(підпис) (ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин і туристичного бізнесу

Протокол від “26” серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

 Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(підпис) (ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародні комунікації» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки **бакалавра** зі спеціальності **291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»** освітня програма **«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»**

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – сформувати у здобувачів уявлення про міжнародні комунікації та зміну їх ролі в сучасному світі.

1.2. Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

Основним завданням вивчення дисципліни **«Міжнародні комунікації»** є:

– **формування таких загальних компетентностей**

ЗК1. Знання та розуміння предметної області спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» та професійної діяльності за фахом.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Вміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

– **формування таких фахових компетентностей**

СК2. Здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК7. Знання засад дипломатичної та консульської служби, уміння вести дипломатичне та ділове листування (в т.ч. іноземними мовами).

СК11. Розуміння основ та особливостей захисту національного інформаційного простору та забезпечення інформаційної безпеки держави.

СК12. Розуміння основних засад дипломатичного протоколу та етикету.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі знатимуть основи міжнародних комунікацій, методи вивчення та сучасні дослідження міжнародних комунікацій, стратегічні та кризові міжнародні комунікації, механізми міжнародних комунікацій в різних сферах міжнародного співробітництва з метою отримання практичних висновків та результатів, що можуть бути застосовані у сфері міжнародних відносин.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-
Семестр	
7-й	-

Лекції	
32 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	-
Самостійна робота	
56 год.	
Індивідуальна робота	
	-

1.6. Заплановані програмні результати навчання:

РН2. Демонструвати знання про природу та механізми міжнародних комунікацій.

РН9. Демонструвати знання у сфері стратегії і тактики ведення дипломатичних переговорів.

РН11. Визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів.

РН17. Здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних до міжнародного співробітництва сферах.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Природа сучасних міжнародних комунікацій

Ключові комунікації в системі міжнародних відносин.

Суб'єкти комунікації в системі міжнародних відносин: власне сама система і безліч її елементів (держави, організації і навіть окремі особи). Об'єкти комунікації в системі міжнародних відносин (відомості і сигнали, мінерально-сировинні ресурси, енергія, технології, культурні та інші духовні і матеріальні об'єкти). Канали комунікації в системі міжнародних відносин.

Компоненти міжнародної комунікації: об'єкт комунікації, його передавач (суб'єкт), приймач (другий суб'єкта), канал, по якому передається даний об'єкт, коштів передачі / прийому об'єкта. Міжнародні комунікації і зв'язки системи міжнародних відносин з її зовнішнім і внутрішнім середовищем.

Тема 2. Міжнародні комунікації в сучасному медіапросторі

Особливості сучасної медіасистеми. Основні моделі взаємозв'язків між медіасистемами і соціально-політичними системами. Тренди розвитку сучасної міжнародної медіасистеми. Параметри, за якими досліджуються сучасні медіасистеми.

Місце і роль засобів масової комунікації в міжнародній медіасистемі. Сутність міжнародного медіапростору та рівні його аналізу. Засоби масової комунікації в міжнародній медіасистемі. Функціональний стан міжнародних засобів масової комунікації, їхні параметральні характеристики, особливості в контексті міжнародних відносин.

Тема 3. Зовнішньополітичні та бізнесові міжнародні комунікації

Цифрові комунікації в сучасних міжнародних відносинах та світовій політиці. Інструменти зовнішньої комунікації (веб-сайти, платформи діаспори, закриті вікі, блоги тощо).

Інтернет-присутність учасників міжнародних відносин: сутність, призначення, медіаресурси.

Роль і місце категорії «зовнішньополітична комунікація держави» в понятійно-термінологічній системі теорії міжнародних відносин.

Тема 4. Стратегічні міжнародні комунікації

Поняття «стратегічні комунікації в міжнародних відносинах».

Фактори розвитку стратегічних комунікацій та їх слабкість.

Концепція стратегічної комунікації. Нові ідеї і підходи до міжнародної стратегічної комунікації.

Основні складові стратегічних комунікацій.

Міжнародні наукові центри з вивчення стратегічної комунікації.

Канали міжнародної стратегічної комунікації. Стратегічні комунікації в роботі з новими джерелами інформації. Електронні канали комунікації, які застосовуються в роботі сучасними стратегічними комунікаторами.

Тема 5. Кризові міжнародні комунікації

Міжнародні кризи: поняття, ознаки, види. Проблема ідентифікації міжнародних криз.

Міжнародні комунікації в умовах кризи міжнародних відносин та світової політики. Теорії міжнародних кризових комунікацій.

Засоби попередження та подолання негативних наслідків міжнародних криз засобами міжнародних комунікативних взаємодій.

Тема 6. Методи вивчення та сучасні дослідження міжнародних комунікацій

Методологія та наукові принципи вивчення міжнародних комунікацій.

Перегляд класичних концепцій і методів в дослідженнях міжнародних відносин, міжнародних комунікацій і світової політики. Пошук нових теоретико-методологічних концептів.

Загальнонаукові і спеціальні методи дослідження сучасних міжнародних комунікацій.

Кількісні та якісні методи. Методи збору та аналізу емпіричних даних про міжнародні комунікації. Ситуаційний, кроскультурний, компаративний аналіз міжнародних комунікацій.

Тема 7. Міжнародні комунікації в різних сферах міжнародного співробітництва

Зміна ролі міжнародних комунікацій у міжнародних відносинах, що зумовлена зрушеннями у світі наприкінці на межі ХХ - ХХІ ст.

Особливості міжнародних комунікацій в різних типах міжнародного потоку інформації.

Міжнародні комунікації в зовнішньополітичному інформаційно-пропагандистському потенціалі держав та міжнародних організацій.

Міжнародні комунікації в забезпеченні міжнародних економічних та бізнесових взаємодій.

Міжнародні комунікації в забезпеченні міжнародних культурних взаємодій.

Міжнародні комунікації у розв'язанні глобальних, регіональних і локальних проблем.

Тема 8. Ефективність міжнародних комунікацій

Ефекти та ефективність міжнародних комунікацій.

Чинники, що визначають ефективність міжнародних комунікацій. Причини неефективного використання міжнародної стратегічної комунікації. Проблеми, які гальмують роботу стратегічних комунікаторів. Відсутність чіткого підходу в роботі стратегічних комунікацій; недооцінка значущості міжкультурної комунікації і «нових медіа» при роботі з цільовими аудиторіями, на які спрямована міжнародні комунікації.

Ефективність «нових медіа» в міжнародному комунікаційному просторі.

Ризики міжнародних комунікацій: ідентифікація, підготовка.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	семінари	с. р.
Розділ 1. Міжнародні комунікації: зміна ролі в сучасному світі				
Тема 1. Природа сучасних міжнародних комунікацій	15	4	4	7
Тема 2. Міжнародні комунікації в сучасному медіапросторі	15	4	4	7
Тема 3. Зовнішньополітичні та бізнесові міжнародні комунікації	15	4	4	7
Тема 4. Стратегічні міжнародні комунікації	15	4	4	7
Тема 5. Кризові міжнародні комунікації	15	4	4	7
Разом за розділом 1	75	20	20	35
Розділ 2. Механізми міжнародних комунікацій				
Тема 6. Методи вивчення та сучасні дослідження міжнародних комунікацій	15	4	4	7
Тема 7. Міжнародні комунікації в різних сферах міжнародного співробітництва	15	4	4	7
Тема 8. Ефективність міжнародних комунікацій	15	4	4	7
Разом за розділом 2	45	12	12	21
Усього годин	120	32	32	56

4. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Природа сучасних міжнародних комунікацій	4
2	Міжнародні комунікації в сучасному медіапросторі	4
3	Зовнішньополітичні та бізнесові міжнародні комунікації	4
4	Стратегічні міжнародні комунікації	4
5	Кризові міжнародні комунікації	4
6	Методи вивчення та сучасні дослідження міжнародних комунікацій	4
7	Міжнародні комунікації в різних сферах міжнародного співробітництва	4
8	Ефективність міжнародних комунікацій	4
	Разом	32

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми, завдання	Кількість годин	Форма контролю
1	Природа сучасних міжнародних комунікацій Завдання. Складіть перелік питань/проблем, які сучасна людина і Ви особисто може вирішити/вирішує (-те) за допомогою міжнародних комунікацій. Наведіть приклади.	7	Практичне завдання
2	Міжнародні комунікації в сучасному медіапросторі Виконайте одне з завдань: 1. Розробіть перелік соціальних факторів розвитку міжнародних комунікацій і розкрийте специфіку їх впливу. Наведіть приклади. 2. Розкрийте, як впливають міжнародні комунікації на найпоширеніші стани світової політики: 1. Стан мирного співіснування. 2. Стан конфронтації. 3. Стан конфлікту.	7	Практичне завдання
3	Зовнішньополітичні та бізнесові міжнародні комунікації Завдання. Розробіть правила використання інструментів зовнішньополітичної та бізнесової міжнародної комунікації. Наведіть приклади.	7	Практичне завдання
4	Стратегічні міжнародні комунікації Завдання. Схарактеризуйте один з електронних каналів міжнародної комунікації, що застосовуються в роботі сучасними стратегічними комунікаторами. Наведіть приклади.	7	Практичне завдання
5	Кризові міжнародні комунікації Завдання. На прикладі однієї з криз в міжнародних відносинах розробіть шляхи її подолання за допомогою міжнародних комунікацій.	7	Практичне завдання
6	Методи вивчення та сучасні дослідження міжнародних комунікацій Завдання. Підготуйте текст доповіді, у якій дайте характеристику одного з методів вивчення міжнародних комунікацій. Наведіть приклади.	7	Практичне завдання
7	Міжнародні комунікації в різних сферах міжнародного співробітництва Завдання. Розробіть канали, способи міжнародних комунікацій для однієї зі сфер (практик) міжнародного співробітництва під час пандемії (міжнародний туризм, медико-профілактична та протиепідемічна робота, освітні практики тощо).	7	Практичне завдання
8	Ефективність міжнародних комунікацій Завдання. Визначте перешкоди, які існують в міжнародних комунікаціях в умовах цифровізації різних сфер міжнародних відносин і розробіть шляхи їх попередження (подолання негативних наслідків). Наведіть приклади.	7	Практичне завдання
	Разом		56

6. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

не передбачено навчальним планом.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Соціологія міжнародних відносин»

Шифр ПРН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН2. Демонструвати знання про природу та механізми міжнародних комунікацій.	<i>Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних соціологічних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.</i>	<i>Інформативно-доказовий метод; пояснювально-ілюстративний метод (критичний аналіз соціальних факторів розвитку міжнародних комунікацій і розкриття специфіки їх впливу на світові події). Дискусійна панель. Відкритий мікрофон. Рольова гра «Бридкий апельсин»</i>	<i>Оцінювання тестових завдань, усних відповідей на практичних заняттях, участі в панельних дискусіях; володіння основними теоретико-методологічними підходами до вивчення міжнародних комунікацій. Активність під час рольової гри.</i>
РН9. Демонструвати знання у сфері стратегії і тактики ведення дипломатичних переговорів.	<i>Проводити порівняльний аналіз різних видів, форм, рівнів міжнародної комунікації на ведення переговорного процесу при вирішенні проблемних ситуацій.</i>	<i>Лекція: інформативно-доказовий метод. Практичні заняття: пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод (критичний огляд нових джерел, видів збору і аналізу емпіричних даних про міжнародні події та міжнародні відносини в контексті міжнародних</i>	<i>Оцінювання тестових завдань, усних відповідей на практичних заняттях, виконання творчих завдань.</i>

		<i>комунікацій).</i>	
PH11. Визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів.	<i>Демонструвати соціологічні уявлення про соціальні процеси у сфері міжнародних відносин при дослідженні міжнародних подій.</i>	<i>Лекція: Інформативно-доказовий метод; Дослідницький метод, аналіз міжнародних ситуацій, соціологічна експертиза. Дискусійна панель. Відкритий мікрофон. Івент-аналіз.</i>	<i>Оцінювання тестових завдань, виконаних практичних завдань, розв'язування аналітичних задач; володіння дослідницьким інструментарієм у вивченні міжнародних комунікацій.</i>
PH17. Здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних до міжнародного співробітництва сферах.	<i>Здійснювати аналіз впливу міжнародних комунікацій на міжнародне співробітництво в різних сферах</i>	<i>Лекція: Інформативно-доказовий метод; дослідницький метод. Дискусійна панель. Відкритий мікрофон.</i>	<i>Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, тестових завдань, розв'язування аналітичних задач, володіння дослідницьким інструментарієм у вивченні міжнародних комунікацій.</i>

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи. Методи контролю: усне опитування, поточне тестування, оцінювання виконаних завдань, екзамен.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки завдань в ході індивідуально / командної роботи здобувачів;
- контроль засвоєння теоретичного матеріалу (у вигляді тестування) з тем навчальної дисципліни;
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання у сфері міжнародних комунікацій;
- контроль та оцінювання вмінь здобувачів здійснювати аналіз механізмів міжнародних комунікацій, цифрових комунікацій у сучасних міжнародних відносинах, інструментів зовнішньої комунікації, дослідницькі підходи до вивчення міжнародних відносин; володіти основними методами вивчення міжнародних комунікацій;
- оцінювання вмінь та навичок аналізувати сучасну зовнішньополітичну практику різних держав і регіонів крізь призму міжнародних комунікацій; готувати

аналітичні матеріали з питань ролі міжнародних комунікацій у міжнародних відносинах та світовій політиці.

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль. На заняттях по кожній темі здобувач може отримати від 1 до 5 балів. Максимально здобувач може отримати 60 балів в ході занять, на яких також оцінюються завдання до самостійної роботи.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по їх завершенню на основі проведення екзамену. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення тем. Здобувачі мають показати вміння володіти дослідницьким інструментарієм вивчення міжнародних комунікацій; надавати характеристики об'єктів, учасників, каналів сучасних міжнародних комунікативних взаємодій; мати уявлення про механізми міжнародних комунікацій, стратегічні та кризові міжнародні комунікації; специфіку міжнародних комунікацій в різних сферах міжнародного співробітництва та інституційного регулювання міжнародних комунікацій.

Навчальна дисципліна включає 8 тем. За виконання завдань до тем дисципліни, включаючи самостійну роботу, здобувач може одержати до 8 балів.

Самостійна робота здобувачів включає вісім завдань (по одному завданню до кожної теми), за виконання кожного з них здобувач може отримати до 1 бала (1x8 = 8 балів).

Критерії оцінювання. Результати навчальної діяльності будуть оцінюватися за 100-бальною шкалою (з навчальної дисципліни в цілому). Критично-розрахунковий мінімум для допуску до екзамену – 30 балів. За результатами вивчення дисципліни обов'язковим є підсумкове накопичення балів – 60 балів (поточний контроль, самостійна робота). Здобувачі, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж розрахунковий мінімум (30 балів), вважаються такими, що не виконали навчальний план з дисципліни.

**Критерії оцінювання поточного контролю знань здобувачів
за 8-ти бальною шкалою**

Високий рівень 7-8 балів	Відповідь здобувача характеризується повним, глибоким та змістовним знанням теоретичного та практичного матеріалу з теми, вільним володінням термінами та поняттями дисципліни, його відповіді характеризуються креативним підходом. Наведено приклади.
6-5 бали	Відповідь здобувача характеризується повним, глибоким та змістовним знанням теоретичного та практичного матеріалу з теми, вільним володінням термінами та поняттями дисципліни, його відповіді характеризуються креативним підходом. Однак поверхово розкрито приклади з практики міжнародних комунікацій.
Середній рівень 4-3 бали	Відповідь здобувача характеризується повним і змістовним знанням теоретичного матеріалу з теми, вільним володінням термінами та поняттями. Але він допускає деякі неточності, його відповіді не характеризуються креативним підходом і аналізом конкретних прикладів (ситуацій).
Низький рівень 2 бали	Відповідь здобувача характеризується слабким і невпевненим знанням як теоретичного, так практичного матеріалу. Він допускає багато неточностей і помилок у відповідях на завдання.
Незадовільний рівень 0 - 1 бал	У здобувача дуже слабкий рівень знання теоретичного матеріалу; відсутні навички аналізу проблем міжнародних комунікацій в сучасному світі, він допускає змістовні помилки у відповідях на конкретні питання і практичні завдання.

Екзаменаційна робота включає відповіді здобувачів на тестові завдання – 30 балів і відповідь на одне теоретичне питання.

Критерії оцінювання підсумкового контролю знань (екзамену)

Під час екзамену здобувач може одержати до 40 балів, а саме: до 30 балів – за тестові завдання (30 тестових завдань x 1 бал = 30) і до 10 балів – за розкриття двох теоретичних питань з навчальної дисципліни (5 балів x 2 питання = 10 балів).

Методи контролю в умовах змішаної форми навчання

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин. Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені: теоретичне питання – 10 балів. Тести – 30 балів (30 тестових завдань x 1 бал).

За бажанням здобувач має можливість обрати тестову форму залікового білета (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непереборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам надається можливість скласти **екзамен у тестовій формі** (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Google Classroom** в дистанційному курсі «Міжнародні комунікації».

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточний контроль, самостійна робота								Екзамен	Сума
Розділ 1				Розділ 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
7	8	7	8	7	8	7	8	60	40
								100	

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

Галлін Деніел С., Манчіні Паоло. Сучасні медіасистеми: три моделі відносин ЗМІ та політики / Переклад з англ. О. Насика. К.: Наука, 2008. 320 с.

Вирен Георгий. Третья мировая... Информационная. Информационные войны в медиапространстве. Москва: Звонница-МГ, 2018. 276 с.

Кастельс М. Власть коммуникации: учеб. пособие; пер. с англ. М.: Изд. дом Высшей школы экономики, 2017. 568 с.

Комунікативні тренди міжнародних відносин. Монографія. К. : Центр вільної преси, 2016. 614с.

Николайчук И., Янглева М., Якова Т. Крылья хаоса. Масс-медиа, мировая политика и безопасность государства. Москва: ИКАР, 2018. 352 с.

Допоміжна

Блюмин А. М. Мировые информационные ресурсы: учебное пособие. Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2016.

Бойд-Барретт Оливер. Медиа-империализм. Харьков: Гуманитарный центр, 2018. 292 с.

Запорожець О. Ю. Кризовий комунікативний менеджмент у міжнародних відносинах: Моногр. К.: ІМВ, 2006. 102 с.

Инновационный потенциал Украины в международных отношениях. Монография / Авторский коллектив: Рыжков Н. Н., Макаренко Е. А., Пискорская Г. А. и др. К.: Центр свободной прессы, 2014. 284 с.

Информация и общественное мнение. От репортажа в СМИ к реальным переменам. Ислам Р. (ред.). Альпина Паблишер, 2018. 294 с.

Квинт В. Л. Концепция стратегирования / Сев.-Зап. ин-т упр. Санкт-Петербург : СЗИУ РАНХиГС, 2019. 131 с.

Международная информация: термины и комментарии. Учебное пособие / Макаренко Е.А., Рыжков Н.Н., Кучмий Е.П., Фролова О.Н. Київ: Центр свободной прессы, 2014. 480 с.

Мировой рынок информационных услуг: [учебник] / Э. С. Спиридонов [и др.]. Москва: ЛИБРОКОМ, 2010. 416 с.

Пипченко Н. А. Социальные медиа в структуре внешней политики ведущих международных акторов: Монография. Київ: Центр свободной прессы, 2014. 334 с.

Сергеева О., Терещенко О. Новые медиа. Социальная теория и методология исследований. Словарь-справочник. СПб.: Алетея, 2016. 264 с.

Фрик Т. Б. Основы теории межкультурной коммуникации: учебное пособие. Томск: Изд-во Томского политехнического университета, 2013. 100 с.

Харари Ю. Н. 21 урок для XXI века : пер. с англ. / Юваль Ной Харари. Москва : Синдбад, 2019. 415 с.

Хорошко В. О. Концепція застосування інформаційних впливів та протидії інформаційній зброї / В.О. Хорошко, Ю.Є. Хохлачова, Ч.І. Прокоф'єв. *Правове, нормативне та метрологічне забезпечення систем захисту інформації в Україні*. Вип. 1(31), 2016. С. 9-24.

Чічановський А. А., Старіш О. Г. Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем: Підручник. К.: Грамота, 2010. 568 с.

Эффективные коммуникации: пер. с англ. Москва: Альпина Паблишер, 2018. 198 с.

Журнали

Международные коммуникации (МГИМО Университет) –www.intcom-mgimo.ru

11. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕО-ЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Кондратов А. И. Коммуникации в системе международных отношений. <https://cyberleninka.ru/article/n/kommunikatsii-v-sisteme-mezhdunarodnyh-otnosheniy/viewer>

Литвак Н. В. Межкультурная коммуникация как информационная борьба: ценностный аспект. <file:///C:/Temp/28-419-1-PB.pdf>

Мировые медиагиганты. URL: <http://jrgazeta.ru/konflikty-v-smi-mirovye-mediagiganty>

Роль стратегической коммуникации в международных отношениях. <https://interaffairs.ru/jauthor/material/1085>

Фокина В. В. СМИ как акторы мировой политики. *Вестник МГИМО-Ун-та*. 2013. № 1. С. 61-65. URL: <http://elibrary.ru/item.asp?id=18957422>

Томилов В. В. Культура организации международных коммуникаций [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.marketing.spb.ru>

Хорошко В., Хохлачова Ю. Інформаційна війна. ЗМІ як інструмент інформаційного впливу на суспільство. Частина 1. *Безпека інформації*. 2016. Т. 22. № 3. С. 283-288. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bezin_2016_22_3_9

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ПОДОВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛИ (В ТОМУ ЧИСЛІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ ЧЕРЕЗ ПАНДЕМІЮ)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженням розкладом занять) проводяться всі лекційні заняття на платформі Zoom
- дистанційно на платформі проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженням розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Google Classroom** в дистанційному курсі «**Міжнародні комунікації**»